

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

Lenka Winterová

**Sexting jako riziková komunikace v populaci českých
pubescentů**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím literatury uvedené v seznamu literatury.

V Olomouci dne 16. 4. 2017

.....

Vlastnoruční podpis

Děkuji Mgr. Kamilovi Kopeckému, Ph.D., za odborné vedení práce, poskytování rad a materiálových podkladů k práci.

Obsah

Úvod.....	6
1. Sexting	7
1.1. Pojem sexting	7
1.2. Nástroje umožňující šíření sextingu	7
1.2.1. Mobilní telefon	8
1.2.2. E-mail	9
1.2.3. Nástroje pro synchronní komunikaci.....	9
1.2.4. Sociální sítě	11
1.2.5. Internetové seznamky	12
2. Rizika sextingu	14
2.1. Dopad sextingu na mladistvé	14
3. Konkrétní případy sextingu	17
3.1. Sexting v České republice	17
3.1.1. Případ z Měřína (2008-2009).....	17
3.1.2. „Renata“ (2010).....	17
3.1.3. Kauza tzv. Roztahovačky (2014)	18
3.2. Sexting v zahraničí	18
3.2.1. Jessica Renee Logan (USA, 2008)	19
3.2.2. Hope Witsell (USA, 2009)	19
3.2.3. One Finger Selfie Challenge (2016)	20
4. Prevence a intervence rizikového chování.....	21
4.1. Projekty a weby poskytující prevenci	21
4.2. Poradny a sdružení poskytující intervenci.....	23
5. Právo a sexting	25
5.1. Trestní zákoník (Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, 2017)	25
6. Výzkumná část.....	29
6.1. Výzkumné cíle.....	29
6.2. Charakteristika nástroje	29
6.3. Charakteristika respondentů.....	30
6.4. Stanovení výzkumných otázek	30
6.5. Výsledky výzkumu	30
Závěr.....	41
Přílohy	42
Seznam použitých zdrojů.....	47

Úvod

Sexting je vedle kyberšikany závažným problémem, který se týká především dětí a mladistvých uživatelů prostředky a přístroje pro elektronickou komunikaci, jako je internet či mobilní telefon.

Věková hranice dětí užívající internet se stále snižuje, neboť jsou k technice vedeny již od útlého věku. Paralelně k tomu se zvyšuje riziko sextingu, který může mít negativní důsledek. Nejrizikovější skupinou je dospívající mládež, která v pubertálním věku objevuje a zkouší nové či doposud nepoznané entity. Proto je cílem práce objasnit pojem sexting, zdůraznit jeho rizika a popsat možné prevence proti negativním vlivům.

Práce je zaměřena na virtuální prostředí, ve kterém se může sexting projevit. Toto prostředí detailně analyzuji. Dále se vyjádřím k rizikům sextingu, pokusím se vysvětlit, jaký má dopad na mladistvé, a uvedu konkrétní případy z České republiky i ze zahraničí. Rovněž se hodlám zabývat prevencí sextingu, kterou představují různé projekty, internetové stránky a krizová centra. Následně objasním, jak je sexting v České republice právně ošetřen.

Ve výzkumné části stanovím hypotézu, kterou budu ověřovat dotazníkovou metodou odeslanou vybraným základním školám. Hlavním cílem výzkumné části bude zjistit, do jaké míry jsou žáci o sextingu informováni. Dále se pokusím vyzkoumat, zda a případně v jaké míře žáci provozují sexting. Rovněž se budu zabývat prostředím, ve kterém k sextingu dochází. Výsledky dotazníkové metody zaznamenám a vyhodnotím. Na závěr shrnu všechny poznatky, které jsem během práce získala.

1. Sexting

1.1. Pojem sexting

Sexting je poměrně nový fenomén, jehož význam není všem znám. Je tedy zcela na místě nejprve vysvětlit, co samotný pojem znamená.

Sexting představuje „*elektronické rozesílání textových zpráv, vlastních fotografií či vlastního videa se sexuálním obsahem, ke kterému dochází v prostředí virtuálních elektronických médií – zejména internetu*“ (Kopecký, 2013). Dle portálu E-Bezpečí je pojem sexting: „*složeninou vzniklou ze slov sex a textování*“ (Kopecký, 2009)

Sexting je spojen především s mladou generací. Lidé narozeni po roce 1995, v době komercializace internetu, vyrůstali v období největšího rozvoje elektronických komunikačních technologií, proto jsou s virtuálním prostředím sžiti více nežli starší generace.

První případy sextingu byly zmapovány v roce 2005. Často je sexting spojován s tzv. kyberšikanou nebo také kybergroomingem.

Kyberšikana je využívání digitálních technologií s úmyslem urazit, ponížit, vyhrožovat, obtěžovat či zneužívat někoho. (Cyberbullying, 2017)

„*Termín kybergrooming (child grooming, grooming) označuje chování uživatelů internetu (predátorů, kybergroomerů), které má v oběti vyvolat falešnou důvěru a přimět ji k osobní schůzce. Výsledkem této schůzky může být sexuální zneužití oběti, fyzické násilí na oběti, zneužití oběti pro dětskou prostituci, k výrobě dětské pornografie apod.*“ (Kopecký, 2015)

Se sextingem je vázán také pojem cybersex tedy „*každá forma sexuálního vyjádření prostřednictvím počítače nebo internetu*“ (Divínová, 2005). Je třeba rozlišit tyto dva výrazy. Cybersex zahrnuje veškeré sexuální materiály, které se nachází ve virtuálním prostředí, zatímco sexting se týká pouze vlastních intimních materiálů.

1.2. Nástroje umožňující šíření sextingu

S rozmachem výpočetní techniky a rozšířením internetu mezi širokou populaci, došlo ke zjednodušení navázání sociálního kontaktu mezi lidmi. Na počátku uživatelé používali zejména portály, zaměřující se na rychlou a jednoduchou komunikaci, prostřednictvím chatu a krátkých zpráv. Později uživatelé využívali pro jednoduchou a rychlou komunikaci např. aplikaci ICQ, která kromě komunikace pomocí krátkých zpráv, nabízí i krátké rozhovory

pomocí push to talk, což je prostředek pro okamžitou komunikaci běžně užívaný v bezdrátových mobilních telefonních službách. (WhatIs.com, c1999-2017)

Uživatelé byli ale stále omezeni rychlostí a dostupností internetu. K revolučnímu přelomu došlo díky markantnímu zlevnění internetu a rozšíření mezi širokou vrstvu uživatelů, pomocí bezdrátového připojení. Tato revoluce odstartovala budování sociálních sítí jako je Facebook, Myspace, nebo Instagram. Jedním z rizik virtuálního světa, je i sexting, v jehož rámci se projevuje odbourávání sociálních bariér a studu díky anonymitě, kterou internet a sociální sítě nabízí.

„S rychlostí aktivit a dějů ve světě internetu souvisí také rychlost při seznamování se. Je všeobecně známo, že teenageři stráví většinu svého volného času hledáním partnera. U mladších dětí pak není výjimkou časté hledání nových kamarádů. Internet je pro toto hledání pro mnohé uživatele vhodným prostředkem, a to bez ohledu na věk.“ (Letochová, 2012)

Nejčastějšími kanály, které lidé využívají pro šíření erotického materiálu elektronickou formou, jsou sociální sítě, mobilní telefony a v nich nainstalované aplikace. Pomocí mobilních telefonů je díky rozvinuté technologii velice jednoduché tento obsah šířit. Uživatelé stačí pouze pořídit fotku, či video a obsah téměř okamžitě poslat další osobě.

1.2.1. Mobilní telefon

Mobilní telefon, jako prostředek komunikace, nabízí kromě anonymity i pocit bezpečnosti. Veškerá data v mobilním telefonu jsou do jisté míry v bezpečí, díky faktu, že jedinec můžete mít mobilní telefon stále u sebe. Navíc se svým protějškem uživatel komunikuje v zastoupení telefonního čísla, což uživateli rovněž dává pocit anonymity.

SMS

Zasílání textových zpráv, je nejstarším způsobem anonymní komunikace, hromadně rozšířené mezi širokou populací uživatelů. K účelu sextingu, se textové zprávy využívaly k zasílání krátkých zpráv se sexuálním podtextem.

MMS

Multimediální zprávy nabídly rozšíření klasických SMS, o možnost zasílání obrázků, a to i se sexuálním podtextem. Tato metoda nebyla ovšem mezi uživateli příliš rozšířená, jelikož s nástupem mobilních telefonů obsahující fotoaparát, došlo i k rozšíření internetu, a tím i levnějšímu způsobu komunikace.

Hovory

Telefonní hovor je komunikace prováděná pomocí mluveného slova. Jednoduchost, rychlost a přímočarost této komunikace, je však vyvážena ztrátou anonymity. Pro účely sextingu bývá tento komunikační nástroj, ze všech zmíněných, nejméně využíváný.

Videohovory

Videohovory umožnily, kromě propojení uživatelů pomocí přenášeného hlasu, možnost propojení i pomocí obrazu. Bohužel, stejně jako v případě MMS, tato technologie byla uvolněna pro hromadné užití, až v době velkého rozmachu internetu, a proto nebyla v rámci sextingu téměř vůbec použita. (Hollá, 2013)

1.2.2. E-mail

Email, jako prostředek elektronické komunikace, byl na svém vrcholu především v době, kdy byl internet již rozšířen mezi širokou veřejnost. Ne však do takové míry, jako je tomu dnes. Avšak jeho rychlost byla značně omezená a cena nepoměrně vysoká. Jeho nespornou výhodou je fakt, že si uživatel může e-mailovou schránku zřídit naprosto anonymně, bez udání jakýchkoliv soukromých údajů. Velice často se stává, že uživatel kromě své soukromé emailové schránky, má i schránku neoficiální, kterou může využívat k neverejné komunikaci. V případě problému, může kdykoliv schránku zrušit, a tím rozvázat veškeré kontakty.

K účelu sextingu, byl email v době jeho rozmachu, nejvhodnějším způsobem šíření jakýchkoliv dat, včetně zpráv a fotografií se sexuálním podtextem. Emailem bylo možno zasílat i nahraná videa, avšak s omezením velikosti souboru a rychlostí internetu. (Hollá, 2013)

1.2.3. Nástroje pro synchronní komunikaci

Aplikace obohatily možnosti uživatelů, o zajímavé funkce zjednodušující práci, ale zároveň rozšířily o další možnosti způsobu komunikace. Tato skupina obsahuje obrovské množství komerčních nástrojů, jejichž použití je možné na stolních počítačích, mobilních telefonech, či tabletech. Mezi nejrozšířenější nástroje patří zejména:

ICQ

Tato miniaplikace byla velice populární v období, kdy byl na vrcholu i email. ICQ představuje instant messaging službu umožňující sledovat, kteří přátelé jsou právě připojeni. (FreeBit.cz, 2017) Výhodou byla jednoduchost použití aplikace a funkce jako např. přijímání zpráv, pokud

byl uživatel off-line, zaslání animací a možnost spravovat písmo i profilovou fotku a celkové nastavení uživatele.

S nástupem rychlejšího internetu, došlo i k postupnému rozšiřování ICQ o funkce, jako jsou multiplayerové hry, hovory a videohovory. ICQ samotné bylo dokonce možné využívat i v mobilní verzi, dostupné pro starší modely mobilních telefonů. (ICQ, 2017)

Pro účely sextingu bylo ICQ velmi užívanou aplikací, a to především z důvodu jeho širokého rozšíření mezi mladší populací.

V dnešní době je však tato aplikace téměř zapomenuta a využívá jí jen malé množství uživatelů. Hlavním důvodem je nástup technologií chatu, spojené se sociální sítí a tím přístup k databázi velké skupiny uživatelů.

WhatsApp

Představuje miniaplikaci pro chytré telefony a pro stolní počítače. I když se jedná pouze o aplikaci bez připojení do sociální sítě, je mezi uživateli velice populární. Velké oblibě, se mezi uživateli těší, zejména díky své jednoduchosti.

Pro komunikaci, jakožto i účelům sextingu, je tato aplikace velice vhodná. Pomocí této aplikace je možné zasílat krátké zprávy, soubory, fotografie, videa, zvukové nahrávky, a to opravdu jednoduchým a rychlým způsobem. Navíc díky rozšíření internetu, jsou uživatelé stále dostupní a mohou komunikovat bez omezení. (WhatsApp, 2017)

Messenger

Jedná se o nejoblíbenější aplikaci pro komunikaci vůbec. Funkce jsou naprosto totožné s aplikací WhatsApp, ovšem oproti WhatsApp tato aplikace využívá seznamu kontaktů ze sociální sítě Facebook. Jelikož je Facebook nejmohutnější sociální sítí současnosti, patří spolu s ním i tato aplikace mezi nejpoužívanější. (Messenger, 2016)

Snapchat

Představuje aplikaci, která se zaměřuje na sdílení fotografií. Mezi mladými lidmi je velmi oblíbená, neboť sdílené materiály jsou uchovány pouze omezený čas. Uživatelé si tak mohou posílat fotografie, aniž by měli strach, že dojde k jejich zneužití. K takovému zneužití však může dojít pomocí screenshotu obrazovky. Potenciální pachatel tak může vyfotit sdílenou fotografii a následně ji použít v neprospěch jejího aktéra. (Snapchat, 2017)

Skype

Skype je primárně aplikace z řady videokonferenčních služeb. Disponuje i funkcí chatu a možnosti sdílení obrazovek, ale ta je téměř nepoužívaná a pro účely sextingu nepodstatná. V oblastí videohovorů, se ovšem jedná o nejpoužívanější aplikaci. Jeho rozšíření napomohl fakt, že je aplikace dostupná na všech platformách a její hlavní funkce jsou zaměřené zejména na videohovory. (Skype, 2017)

Hangouts

Hangouts představuje videokonferenci, kterou poskytuje společnost Google. Hangouts nabízí podobné funkce, jako ostatní nástroje pro synchronní komunikaci. Důvodem jeho popularity a rozšíření napomohl fakt, že se jedná o standardní aplikaci smartphonů s operačním systémem android. Současně je jím vybavena i každá emailová schránka u společnosti Google. (Hangouts Google, 2017)

Jelikož se jedná o aplikaci dostupnou na mobilních zařízeních, její použití je jednoduché, a tím pádem i populární z hlediska sextingu. Každý smartphone je vybaven fotoaparátem, proto je šíření obsahu možné jen pomocí pár kliknutí.

Jedinou slabou stránkou je množství uživatelů. Spousta lidí vlastníci smartphone, se systémem android, hangouts vůbec nevyužívá.

Chatroulette

Tato aplikace umožňuje náhodný video-chat, který je uskutečněn pomocí webkamery a mikrofону. Uživatelé stačí pouze kliknout na tlačítko „Start“ a ihned se spojí s kýmkoli na světě, kdo je ve stejnou chvíli k Chatroulette připojen. Spojení osob je náhodné, proto nelze dopředu určit, s kým se daný uživatel spojí. Uživatelé tak mají možnost, seznámit se s někým novým. Současným problémem však je, že se k síti připojují lidé, především za účelem virtuálního sexu. (Chatroulette, 2017)

1.2.4. Sociální sítě

Sociální sítě jsou v současné době nejrobustnější databází uživatelů a jejich vazeb. Jsou zaměřeny především na vytváření uživatelských profilů, se základními údaji, fotografiemi a příspěvky (krátké psané zprávy). Právě těchto sítí využívají uživatelé nejčastěji ke komunikaci, a to jak k výměně klasických elektronických zpráv, tak i zpráv se sexuálním podtextem

Facebook

Jedná se o nejrozšířenější světovou sociální síť současnosti. Jen v České republice má svůj počet na Facebooku 45 % veškeré populace. Právě z tohoto důvodu, je nejoblíbenější mezi uživateli. Sdílení jakéhokoliv obsahu, je možné hned několika způsoby. Skutečností, že facebook představuje obrovskou sociální síť, využívá spousta aplikací a jiných webových stránek pro propagační a jiné marketingové účely.

Právě proto, že je facebook v současné době nejpoužívanějším komunikačním prostředkem, je i nejvíce afér spojováno právě s touto sociální sítí. Pojem sextingu je se sítí facebooku spojován především s ohledem na jeho velkou rozšířenost, nikoliv s aplikací jako takovou. Facebook samotný pouze nabízí možnosti, obdobně jako ostatní aplikace, či sítě a sexting samotný nijak výrazně nepodporuje. (Facebook, 2017)

Instagram

Instagram ve své podstatě představuje méně rozšířenou verzi facebooku, která je populární spíše ve spojených státech. Na rozdíl od ostatních sítí, se Instagram zaměřuje spíše na sdílení fotografií, jejich hodnocení a komentování. (Instagram, 2017)

Líbímseti

V české republice lze tyto webové stránky označit jako jednu nejstarších a prvních alternativ jakési sociální sítě a seznamky. V podstatě se nejedná o sociální síť, ale určitá spojení s jinými uživateli je možno, v rámci těchto stránek, vytvářet. Hlavní funkcí byla možnost zobrazování fotografií uživatelů a jejich hodnocení.

V minulosti byly tyto stránky spojovány s aférou, v rámci které, byly uživatelům odcizeny fotografie ze soukromých zabezpečených složek a následně bez vědomí daných uživatelů, na stránkách zveřejněny. Odcizené fotografie obsahovaly převážně sexuální podtext. (Líbímseti.cz, 2017)

1.2.5. Internetové seznamky

Další skupinu elektronické komunikace, a tím pádem i podporu sextingu, tvoří řada internetových seznamek. Jedná se o velice populární způsob podnikání, který využívá faktu, že

uživatelé nemají čas na vytváření sociálních kontaktů osobně, nebo je pro ně z nějakého důvodu, daleko jednoduší využívat možnosti anonymity internetu.

Seznamky téměř vždy nabízejí možnost seznámení uživatelů, kteří mají zájem jen o krátkodobý vztah nebo flirt. Uživatel jednoduše popíše představy o hledaném protějšku a vytvoří inzerát, nebo si protějšek sám vybere, z již zveřejněných inzerátů. Poté uživatelé již pokračují v komunikaci a případně výměně zpráv se sexuálním podtextem, přímo v internetové seznamce. Častěji ovšem uživatelé dají raději přednost některé z výše uvedených možností internetových či mobilních aplikací.

Badoo

Badoo je jednou z největších seznamovacích sociálních sítí na světě. Je zde zaregistrováno 344 milionů uživatelů, z toho 60 milionů je aktivních. Nejprve je potřeba se zaregistrovat a vyplnit osobní údaje, zájmy a základní informace. V neposlední řadě si každý uživatel zadá požadavky, o jakého partnera má zájem. Uživatelé přikládají také své fotografie. Celá seznamka funguje na principu zobrazování náhodných profilů osob, které jsou uživateli navrhovány. Uživatel se následně může rozhodnout, zda má či nemá zájem se s danou osobou seznámit. V případě, že oba uživatelé si jsou vzájemně sympatičtí, dojde k navázání kontaktu prostřednictvím chatu, kde si uživatelé mohou posílat mimo jiné intimní materiály. (Badoo, 2017)

Tinder

Jedná se o mobilní aplikaci, která vytváří spojení uživatelů, na základě vzájemných sympatií podle fotografií. Pokud uživatelé vyjádří vzájemnou náklonost, je jim otevřena možnost vzájemné komunikace. Komunikace samotná opět vychází se stejného principu, jako je tomu v případě aplikace WhatsApp a nabízí i stejné funkce.

Díky možnosti spojení pouze uživatelů, se vzájemnou fyzickou sympatií, se jedná o aplikaci, která nejvíce podporuje sexting. Je nejčastěji využívána skupinou lidí, která hledá jednorázový flirt, nebo jednorázový sex, bez vyhlídky trvalejšího charakteru.

V minulosti otřásla USA aféra šíření pohlavně nakažlivých chorob, které právě napomohla aplikace Tinder. Je proto zřejmé že skupina lidí, používající tuto aplikaci, je právě skupina holdující sextingu. (Tinder, 2017)

2. Rizika sextingu

Nejčastěji se sexting vyskytuje u partnerů, kteří si vzájemně posílají své intimní materiály za účelem erotického vzrušení. Funguje to obzvláště u párů se vztahem „na dálku“. Partneři jsou na určitou dobu od sebe vzdáleni stovky až tisíce kilometrů a sexting je pro ně formou utužení vztahu. Dokonce existují erotické pomůcky, které podporují sexting, díky jejich propojení s počítačem a internetem nebo prostřednictvím speciálních aplikací v mobilním telefonu. Problém nastává v případě rozchodu páru, kdy se jeden z aktérů nepřenese přes tíživou emotivní situaci a v zápalu pomsty se rozhodne přeposlat intimní materiály svého protějšku celému okolí.

Szotkowski, Kopecký a Krejčí (2013) popisují riziko sextingu jako: *„zneužití citlivých materiálů potenciálním útočником, například bývalým partnerem, známou/známým atd., který může oběť vydírat, šikanovat či manipulovat.“*

Sdílení obnažených materiálů na internetu může nést následky dokonce i několik let po jejich zveřejnění. Pokud se tyto materiály zveřejní, je velmi obtížné je následně z internetu odstranit a útočníci mohou tyto materiály použít v neprospěch jejich aktérů. Oběť sextingu následně může mít problémy v rodinném či pracovním prostředí, nebo dokonce může být vystavena sexuálnímu útoku, harašení, kyberšikaně a podobně. Šířením sextingu se lidé mohou dopustit přestupku nebo dokonce trestného činu (šíření dětské pornografie, ohrožování výchovy dítěte apod.). (Sexting.cz, c2010-2013)

Rizikovou skupinou osob provozující sexting jsou především děti a mladiství. Děti si na sociálních sítích přidávají nové přátele, které vůbec neznají. Mezi těmito „přáteli“ ale může být dospělý člověk vydávající se za dítě, který začne psát nic netušícímu dítěti. Ve chvíli, kdy si tento dospělý získá u dítěte důvěru, navrhne mu, že si vzájemně pošlou své intimní fotografie. Dítě se nejprve zdráhá, ale nakonec je aktérem přesvědčeno. Zatímco dospělý pošle intimní fotografii staženou z internetu, naivní dítě pošle svou skutečnou fotografii. A zde nastává problém. Dítě pod výhrůzkami, že jeho intimní fotografie bude rozšířena mezi jeho kamarády nebo poslána rodičům, přistoupí k nátlaku a pošle agresorovi své další intimní materiály. Pokud se dítě neobrátilo na odbornou pomoc, může tato situace vyhoutit až k tragickému konci.

2.1. Dopad sextingu na mladistvé

Mnoho mladistvých za svým počínáním vidí pouze konverzaci a nejsou si tedy vědomi, jakému riziku mohou být v budoucnu vystaveny. Proto je velmi důležité v rámci prevence potenciálním aktérům sextingu sdělit všechny možné důsledky, kterým by mohli v budoucnu

čelit. Následky jejich počinů totiž mohou být nedozírné, a to jak na jejich psychický stav, působení na škole, tak i v budoucnu např. při hledání zaměstnání. Sexting sebou může přinést např. tyto následky (NOBullying.com, 2017):

- Veřejné ponížení.
- Deprese.
- Vydírání.
- Opakované znásilnění.
- Narušení sebevědomí jedince.
- Sociální izolace.
- Šikana.
- Pronásledování.
- Potrestání rodiči.
- Kyberšikana.
- Riziko zneužití materiálu bývalým partnerem.
- Vyloučení jedince ze školy.
- Problémy při snaze získat zaměstnání.
- Problémy s přijetím na vysokou školu.
- Možné budoucí potíže při navázání partnerského vztahu.

Sdílení intimních fotografií či videí je velmi rizikové. Důsledky sextingu se mohou projevit bezprostředně poté, nebo i s poměrně velkým časovým odstupem. Rovněž mohou zasáhnout pouze blízké okolí jedince, či naopak širokou veřejnost.

Oběti sextingu se nejvíce bojí prozrazení, a to jak před zraky spolužáků, tak rodičů, či pedagogů. Strach z prozrazení je totiž následován obavou z ponižování ze strany spolužáků, vyloučení ze školy, či různých zákazů ze strany rodičů. Mnohdy bývá následkem sextingu i kyberšikana, či v nejhorším případě i pokus o sebevraždu. (Jolicoeur, 2010)

Bohužel z hlediska legislativního je v naší republice tato problematika řešena spíše individuálně, oproti např. Spojeným státům, kde, díky tomu, že k sextingu dochází častěji, je tento čin lépe právně upraven. Případy jsou v České republice hodnoceny dle způsobu pořízení fotografie či videa, a to buď jako trestný čin, či jako přestupek, přičemž některé případy lze řešit i občansko-právní cestou. Rovněž je třeba zdůraznit, že za dítě je považována osoba mladší 18 let, nikoliv 15, proto může být někdy sexting klasifikován jako trestný čin výroba a jiné

nakládání s dětskou pornografií § 192 trestního zákoníku nebo zneužití dítěte k výrobě pornografie § 193 trestního zákona. (Sexting.cz, c2008-2013)

Bliže je sexting, v rámci legislativního pojetí, definován v kapitole Právo a sexting, níže v textu práce.

3. Konkrétní případy sextingu

Vzhledem k rizikům sextingu je nutno přiložit konkrétní případy z České republiky i ze zahraničí. Následující příklady se týkají nejen sextingu s negativním dopadem, ale jsou zde také přiloženy případy sextingu, kdy aktéři zveřejňovali své intimní materiály na sociálních sítích, aby se zviditelnilo nebo se stali součástí určitého druhu zábavy.

3.1. Sexting v České republice

V České republice je zatím malá frekvence výzkumů, které sledují výskyt sextingu. K prvním výzkumům patří výzkum Kopeckého, Krejčího a Szotkowského (2013), který dokazuje, že „*vlastní sexuálně laděné materiály (fotografie, video) umístilo v roce 2012 na internet 7,23 % českých dětí a jiným osobám je pak odeslalo 8,99 % respondentů. (...) Pokud pohlédneme na realizaci sextingu z hlediska pohlaví, tak 65,93 % dotázaných tvoří dívky a 34,07 % chlapci.*“

„*Aktuální výzkum rizikového chování českých a slovenských dětí prokazuje, že sexting v české a slovenské populaci provozuje 7–9 % populace ve věku 11–17 let. Více než 70 % dětí rovněž potvrzuje, že vědí, že je sexting rizikový.*“ (Kopecký, 2017)

3.1.1. Případ z Měřína (2008-2009)

Žákyně deváté třídy vyfotila svou vlastní intimní fotografii pro svého kamaráda, který se jí pravděpodobně líbil. On však fotografii rozeslal dalším přátelům a ti snímek šířili dál. Do šíření fotografie se zapojilo přes 30 dětí. Fotografie dívky se dostala až k učitelům, kteří dívku identifikovali podle řetízku na krku a případ oznámili policistům s podezřením na šíření dětské pornografie. V případě, že by rozesílatelé byli starší 18 let, hrozilo by jim až 2 roky vězení. U mladistvých se trest obvykle krátí na polovinu. Hlavní aktérce nehrozil žádný postih, přesto musela zažít těžké chvíle. Případ byl dořešen v říjnu 2009 a mladiství žáci, kteří se do šíření snímku zapojili, byli potrestáni tresty společensky prospěšných činností. (Sexting.cz, c2010-2013)

3.1.2. „Renata“ (2010)

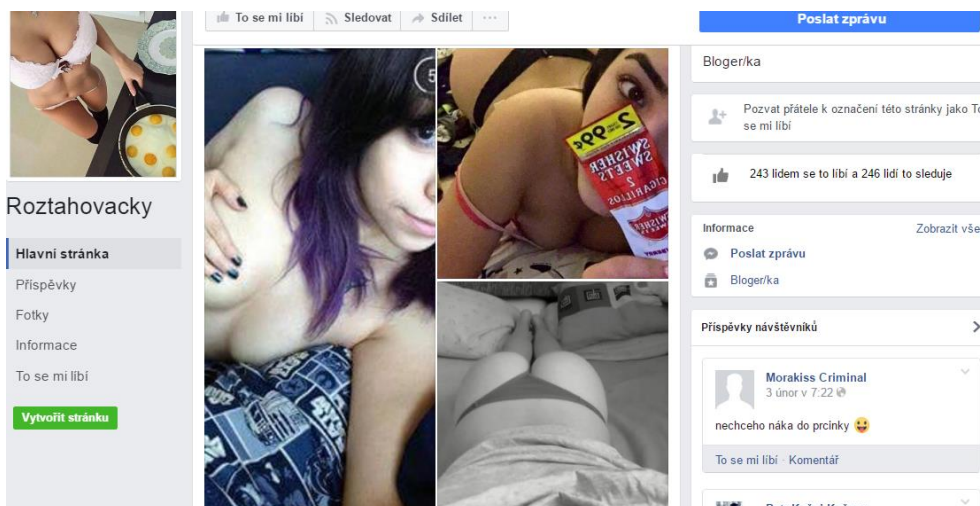
Dívka, která si prošla sextingem, je zde nazývána Renata. Její pravé jméno je ze zákona zakázáno publikovat. Renata s přítelem Pavlem chodila od svých 15 let. V průběhu chození společně natočili sérii erotických a pornografických záznamů a nafotili intimní fotografie. Po dvou letech se ale rozešli a Pavel se rozhodl Renatě pomstít. Vytvořil webovou stránku, na kterou umístil vybrané záznamy, intimní fotografie a Renatino jméno, příjmení, telefon a

nabídku erotických služeb. Zároveň na webu nabízel k prodeji natočená videa. Odkaz na stránku odeslal e-mailem Renatiným spolužákům, učitelům, řediteli školy i jejím rodičům. Případ byl předán Policii ČR s podezřením na spáchání několika trestných činů (výroba, šíření dětské pornografie atd.). (Szotkowski, Kopecký, Krejčí, 2013)

3.1.3. Kauza tzv. Roztahovačky (2014)

V roce 2014 se na sociální síti Facebook objevila stránka „Pražské roztahovačky“, která měla sloužit ke sdílení intimních fotografií dívek s nechvalnou pověstí. Tato stránka byla brzy zablokována, jelikož odporovala pravidlům Facebooku. Na tomto základě ale vznikaly další stránky „roztahovaček“, a dokonce se přidávala i další města. Účastníci na stránkách nejen přidávali intimní fotografie „roztahovaček“, ale také se je nebáli v příspěvku označit a ponižovat. (Pražské roztahovačky, 2017)

Je očividné, že řada obětí si za tento morální pranýř může sama. Fotografie sdílené na stránkách totiž byly jednoduše stažené přímo z facebookových profilů aktérek. Některé z nich jsou i dohledatelné při reverzním hledání. Na stránkách se ale také objevily fotografie dívek, které poslaly své intimní materiály někomu, komu nesprávně důvěřovaly. (Roztahovačky, kam se podíváš, aneb dívky se diví, kde vypluly jejich fotky, 2017)

Obr. 1: Screenshot obrazovky facebookové stránky „Roztahovacky“ (Roztahovacky, 2017).

3.2. Sexting v zahraničí

V zahraničí probíhají výzkumy sextingu od roku 2009. The National Campaign to Prevent Teen and Unplanned Pregnancy realizoval výzkum na vzorku 653 teenagerů ve věku 13-19 let a bylo prokázáno, že:

„38 % z nich odeslalo sexuálně laděné zprávy jiným lidem a 19 % nezletilých dále odeslalo své vlastní fotografie zachycující jejich obnažené tělo jiným osobám. (...) 71 % dívek a 67 % chlapců odesílá sexuálně laděný obsah své partnerce či partnerovi, sexting se tak stává součástí jejich intimního vztahu. 21 % dívek a 39 % chlapců odeslalo intimní fotografie osobě, se kterou si naplánovali schůzku.“ (Sexting.cz, c2010-2013)

„Výzkumy prováděné v posledních letech v USA rovněž prokazují, že přibližně 7 % mladých Američanů ve věku 13 až 18 let odesílá své vlastní intimní materiály svým vrstevníkům. Autorky rovněž upozorňují, že je sexting znakem sexuálního vývoje a objevování, není to tedy problém primárně způsobený moderními technologiemi.“ (Ybarra & Mitchell in Kopecký, 2017)

3.2.1. Jessica Renee Logan (USA, 2008)

„Osmnáctiletá Jessica Logan zaslala svému příteli v době, kdy spolu chodili, své intimní fotografie. Po rozchodu však přítel Jessie začal rozesílat její fotografie dalším lidem, zejména spolužákům (Cincinnati, Ohio High School). Od té doby byla vystavena neustálému posměchu ze strany spolužáků i dalších, kteří fotografie viděli. Jessica se bála chodit do školy, začala tedy chodit za školu a její prospěch se rapidně zhoršil. S prosbou o pomoc se obrátila na školního policistu, který jí však nedokázal pomoci a poradil jí, aby vystoupila v místní kabelové televizi a svěřila se se svým příběhem. Útoky nepřestaly ani poté, co Jessie vystoupila v místní kabelové televizi (silueta a změněný hlas), vypověděla zde svůj příběh a požádala spolužáky, aby jí přestali ubližovat. To se ovšem nestalo. Pod tlakem neustálého posměchu a urážení Jessie 3. července 2008 spáchala sebevraždu (oběsila se v koupelně).“ (E-Bezpečí, 2017)

3.2.2. Hope Witsell (USA, 2009)

Hope chtěla upoutat pozornost chlapce, který se jí líbil. Zaslala mu mobilním telefonem svou nahou fotografii. Jeho spolužačka si ale od něj půjčila mobil a našla nahou fotku Hope, kterou preposlala dalším spolužákům. Během několika hodin začala fotografie kolovat po všech okolních základních a středních školách. Od té chvíle byla Hope ve škole šikanovaná. Spolužáci se jí smáli a uráželi ji. Vedení školy ji na týden vyloučilo. Na konci roku se zúčastnila organizace Future Farmers of America (FFA) v Orlandu. Zde Hope oslovila skupina chlapců a vyžadovala od ní nahou fotografii. Jeden z chlapců jí několikrát volal na pokoj, kde byla ubytovaná. Ona ho nejprve ignorovala, avšak když nátlak neustával, byla donucena se vyfotit. Mobil nechala za dveřmi, kde ho ráno našli dospělí a spatřili její fotografii. Počátkem nového školního roku bylo Hope zakázáno kandidovat na studentského zástupce na další akci v FFA. O týden později byla Hope se svou kamarádkou v kavárně, kde ji oslovila skupinka chlapců a

vyžadovala její nahou fotografii. Hope z kavárny v slzách utekla. V pátek 11. 9. 2009 se Hope setkala se školní sociální pracovnící, se kterou podepsala smlouvu o neublíživání si. V sobotu 12. 9. 2009 po večeři jí zazvonil telefon a rodičům lhala, kdo jí volá. Ve 21:10 byla matka zkontrolovat Hope. Ta byla v pořádku a psala si deník. O hodinu později ji matka šla uložit a našla ji oběšenou. V koši byla zmačkaná smlouva o neublíživání si a v deníku bylo napsáno, že je rozhodnuta se pokusit o sebevraždu. (Szotkowski, 2013)

3.2.3. One Finger Selfie Challenge (2016)

Existují rovněž případy, kdy lidé sdílí své vlastní intimní materiály za účelem zábavy v rámci tzv. challenge. Challenge je anglický výraz pro výzvu. Smyslem těchto výzev je zapojení co největšího množství lidí, kteří musí splnit nějaký konkrétní úkol a následně jeho provedení zveřejnit. (Cambridge Dictionary, 2017)

Některé výzvy jsou tvořeny pro charitativní činnosti, jiné pro zábavu. Mezi nejznámější challenge patří například „Ice Bucket Challenge“, která měla zvýšit povědomí o amyotrofické laterální skleróze. V rámci této challenge museli účastníci do 24 hodin od nominace na sebe vylít kbelík ledové vody. (Have You Heard about the "Ice Bucket Challenge?", 2016)

Nejnovejším hitem internetu se stala „One Finger Selfie Challenge“ neboli v překladu „jedno prstová výzva“, která je určena výhradně pro ženy. Úkolem této výzvy je vyfotit sama sebe nahou a své intimní partie zakrýt jedním prstem. Výzva vyšla z nápadu umělkyně Sky-FreeDom a stala se zálibou mladých dívek skoro po celém světě, dokonce i v České republice. (Donaha: Výzva pro odvážlivce je hitem!, 2016)

Obr. 2: Screenshot fotografie sdílené na Twitteru (One Finger Challenge, 2017).

4. Prevence a intervence rizikového chování

S ohledem na věk ohrožených skupin, by se s prevencí sextingu mělo začít už v lavicích základních škol. Přímo ve školách tyto služby zajišťuje výchovný poradce, spolu se školním metodikem prevence. Rovněž se můžeme setkat se založením školního poradenského pracoviště, jež je složeno jak ze školní metodiky prevence, tak výchovného poradce, někdy také školního speciálního pedagoga, či školního psychologa. (Knotová, 2014)

V roce 2011 projekt E-Bezpečí provedl průzkum zaměřující se na sexting, kterého se zúčastnilo přes 11 000 mladistvých. Průzkum se zaměřoval zejména na rizikové jevy spojené s užíváním internetu a mobilních technologií. Na základě vyhodnocení zjištěných výsledků, pak vyplynulo, že 8,25 % respondentů v daném roce umístilo sexuální materiál na internet, 9,7 % jich takovýto materiál odeslalo jiné osobě (54,37 % byly dívky, 45,63 % pak chlapci). Materiály sexuální povahy sdílejí a odesílají převážně respondenti starší patnácti let. Většina respondentů (73,10 %) považuje sexting za rizikový a riskantní. (Kopecký, 2012)

V loňském roce projekt E-Bezpečí provedl další výzkum, který byl zaměřen na umístění sexuálně laděného materiálu na internet a přímé odeslání vlastního sexuálního materiálu jiným osobám. Do výzkumu se zapojilo 21 000 respondentů. Sexting ve formě umístění vlastního intimního materiálu (fotografie či videa) na internet provozuje 7,57 % populace dětí ve věku 11–17 let. Vlastní sexuálně laděné materiály odeslalo jiným osobám 11,85 % respondentů ve věku 11–17 let. To, že někdo jiný (internetový kamarád, známý) umístil na internet jejich vlastní intimní materiály (videa, fotografie), potvrzuje celkem 9,6 % dětí. Více než tři čtvrtiny respondentů (77,50 %) považují sexting za rizikový a riskantní. (Kopecký, 2017)

4.1. Projekty a weby poskytující prevenci

Problematikou prevence sextingu se také zabývají některé internetové stránky, sdružení, či projekty:

- Projekt s názvem „*Minimalizace šikany*“ je aplikován ve dvou fázích, jež obsahují 13 komponent Českého školního programu, zabývajících se otázkou šikanování podle Dr. Koláře. V rámci první fáze, která trvá celkem 72 hodin, jsou sborovny pedagogů školeny zážitkovou formou. Následně v rámci fáze druhé, je s pedagogy dále po dobu čtyř měsíců spolupracováno, na tvorbě programu prevence pro jejich školu. (Rogers, 2011)

- **E-bezpečí** se nezaměřuje pouze na sexting, ale všeobecně na všechna nebezpečí, se kterými se uživatel v rámci internetové sítě, může setkat. Tento projekt analyzuje a mapuje všechny nebezpečné komunikační praktiky. Rovněž spolupracuje s Policií ČR, Linkou bezpečí, MVČR, dále firmami jako jsou např. Seznam.cz, Google a Vodafone. (E-Bezpečí, 2017)
- **Kyberšikana.eu** jsou internetové stránky, které upozorňují na možná rizika spojená s užíváním internetu. Autorky této webové prezentace také navštěvují základní školy, nebo dětské domovy, kde děti a mladistvé na tyto hrozby upozorňují. (Prevence kyberšikany, 2017)
- **Sexting.cz** jsou stránky, které se, jak z názvu vyplývá, zaměřují přímo na problematiku sextingu. Na stránkách lze najít vysvětlení tohoto pojmu, případy výskytu v rámci republiky i zahraničí, jeho legislativní úprava i konkrétní odkazy na místa, kde hledat pomoc. (Sexting.cz, c2010-2013)
- **Nebudobet.cz** představují internetové stránky občanského sdružení „Rizika internetu a komunikačních technologií“. Toto sdružení se zaměřuje na poskytování informací o hrozbách nebezpečného užívání internetu, a to jak rodičů, pedagogů, tak i žáků základních škol. Sdružení tyto informace sděluje prostřednictvím komiksů, videoklipů či různých vzdělávacích programů a přednášek. (Nebud' obět', c2010-2017)
- **Seznamsebezpecne.cz** představuje internetový portál, který napomáhá rodičům, pedagogům a dětem bojovat s nástrahami internetu. Projekt v rámci prevence vydal řadu knih, natočil několik filmů a pořádá prezentace na základních školách. (Seznam se bezpečně, c1996-2017)

Za účinnou prevenci nesou zodpovědnost jak pedagogové, tak především rodiče dětí. Rodiče by v případě, kdy zjistí, že se jejich dítě stalo obětí sextingu, neměli pasivně vyčkávat, až situace sama pokročí, ale měli by dle Rogerse (2011) provést tyto kroky:

- Útok oznámit.
- Nereagovat na útoky a ukončit komunikaci.
- Zablokovat přístup útočníka k účtu či telefonnímu číslu oběti.
- Uchovat důkazy.
- Obrátit se na specialistu, který se danou problematikou zabývá.

Samotná výchova jedince hraje velkou roli v otázce preventivnosti. Děti jsou v rámci rodiny vštěpovány základní hodnoty, pravidla chování ve společnosti, učí se empatii a schopnosti

začlenit se do sociální skupiny. Rodiče se své dítě samozřejmě snaží i chránit před negativními vlivy okolního prostředí, což v rámci kyberprostoru mohou dělat např. prostřednictvím tzv. rodičovských zámeků, či zkrátka počítač umístit na viditelné místo. (Hollá, 2013)

Rovněž pedagogové by se měli snažit eliminovat nevhodné chování jak v rámci školy, tak i mimo ni. Pomocí preventivních aktivit se pokusit o minimalizaci agresivního a násilného chování, které se do školy prostřednictvím komunikačních technologií může dostat. (Hollá, 2013)

Podle Geisslerové (2012) je často nejlepší pomocí právě ta, která je oběti nejbližší. Proto by se rodiče či pedagogové, měli pokusit obrátit např. na pedagogicko-psychologickou poradnu, či jiného psychologa, jež se nachází v okolí bydliště. V případě, že je pomoc stále nedostačující, je možné se obrátit i na školní inspekci, či školské odbory orgány místní samosprávy.

Policii lze kontaktovat ve chvíli, kdy je naplněna podstata trestného činu. Policie pak vychází ze zákona 40/2009 Sb., a to konkrétně z paragrafů (Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., 2017):

- 175 - Vydírání.
- 184 - Pomluva.
- 191 - Šíření pornografie.
- 192 - Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.
- 193 - Zneužití dítěte k výrobě pornografie.
- 202 - Svádění k pohlavnímu styku.

Pro účely prevence sextingu, je velmi důležité, aby mělo dítě ve své rodiče či pedagoga maximální důvěru, a bylo si vědomé, že se mu může kdykoliv, s čímkoliv svěřit. Rovněž by měl mít rodič přehled o kamarádech a vztazích, ve kterých se jeho dítě pohybuje.

Dítě by mělo být informováno o možných rizicích, které mu v rámci internetu mohou hrozit. Nemělo by poskytovat žádné erotické fotografie či videonahrávky, protože riziko jejich zneužití či obchodování s nimi, je velmi vysoké a jedince by to mohlo v budoucnu mrzet. (Muller, 2014)

4.2. Poradny a sdružení poskytující intervenci

Existují případy, kdy dítě nebylo obeznámeno se sextingem a stalo se jeho obětí. V takovém případě preventivní programy dítěti nepomůžou. Proto jsou poradny a sdružení poskytující dítěti intervenci, tedy aktivně pomáhají dítěti vyřešit krizový problém. Patří sem například:

- **Linka bezpečí** je dostupná jak na internetových stránkách, tak i na telefonním čísle 116 111. (Linka bezpečí, 2017)
- **Bílý kruh bezpečí** je sdružení, které poskytuje bezplatnou a odbornou pomoc obětem či svědkům trestných činů. (Bílý kruh bezpečí, 2017)
- **Dětské krizové centrum** se specializuje na problematiku zanedbávaných, zneužívaných a týraných dětí. Centrum založil v roce 1992 prof. MUDr. Jiří Dunovský, DrSc. a tým je v současnosti tvořen řadou psychologů, právníků, sociálních pracovníků a terapeutů v úzké spolupráci s dětskými psychiatry, pediatry, gynekology, sexuology, psychiatry pro dospělé, orgány kriminalistiky, vyšetřovateli a soudci. Centrum se snaží o diagnostiku, prevenci a terapii syndromu zneužívaného a týraného dítěte. Ve své činnosti vychází z pověření Ministerstva práce a sociálních věcí. (Dětské krizové centrum, 2015)
- **Poradna E-Bezpečí** je zaměřena na oblast rizikového chování na internetu. Poradna je provozována Centrem prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a je poskytována anonymně a zdarma. V poradně pracují poradci pro oblast IT technologií a práva, pracovníci Policie ČR, OSPOD, pracovníci z oblasti prevence kriminality, konzultanti velkých firem provozujících IT služby (např. sociální sítě) a další delegovaní specialisté. Poradna každému případu nejprve stanoví prioritu, podle které následně případy řeší. Tak dá přednost kauze s vyšší prioritou, jako je ohrožení dítěte, před prioritou nižší, například zabezpečení operačního systému. (Poradna E-Bezpečí, 2017)

5. Právo a sexting

Sexting je v České republice z právního hlediska ošetřen trestním zákonem (Zákon č. 40/2009 Sb.). Případy sextingu se řeší individuálně. Některé případy jsou vyhodnoceny jako přestupek, jiné jako ohrožování mravní výchovy mládeže nebo jako trestný čin. Záleží na okolnostech, jak fotografie vypadá a jak byla pořízena. Dle právních norem může osoba starší 15 let mít sex, ale do dovršení věku 18 let se při tom nesmí fotografovat, natáčet nebo o tom vést deník. (Sexting.cz, c2010-2013)

Dále internetový portál Sexting.cz (c2010-2013) uvádí, že:

„Právní restrikce neberou ohled na skutečnou vůli osob, které mají chránit. Nepřiznávají osobám mladším 18 let právo rozhodovat o tom, zda chtějí být pornograficky zobrazeny, dokonce ani právo, aby se samy zobrazily způsobem, který lze označit jako pornografický. Materiály pořízené v rámci sextingu se často řadí do tzv. dětské pornografie. Ta se definuje jako pornografie, v níž jsou zobrazeny děti jako sexuální aktéři nebo objekty (soulož, masturbace, nahota atd.).“

5.1. Trestní zákoník (Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, 2017)

„§187

Pohlavní zneužití

(1) Kdo vykoná soulož s dítětem mladším patnácti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let svěřeném jeho doзору, zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

§ 192

Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

(1) Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii.

(3) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až šest let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(5) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 3

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 193

Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 193a

Účast na pornografickém představení

Kdo se účastní pornografického představení nebo jiného obdobného vystoupení, ve kterém účinkuje dítě, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 193b

Navazování nedovolených kontaktů s dítětem

Kdo navrhne setkání dítěti mladšímu patnácti let v úmyslu spáchat trestný čin podle § 187 odst. 1, § 192, 193, § 202 odst. 2 nebo jiný sexuálně motivovaný trestný čin, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 202

Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, jeho obnažování nebo jiné srovnatelné chování za účelem pohlavního uspokojení úplatu, výhodu nebo prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,*
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,*
- c) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu, nebo*
- d) spáchá-li takový čin opětovně. “*

6. Výzkumná část

6.1. Výzkumné cíle

Většina pubescentů vlastní mobilní telefon, počítač, notebook nebo tablet s připojením na internet. Internet je však spojen nejen se zábavou a získáváním informací, ale také s možnými riziky, kterým se mladiství denně vystavují. Mezi rizika internetu patří například kyberšikana, kybergrooming nebo také sexting, kterému se tato výzkumná část věnuje.

Výzkum byl proveden v březnu 2017 a zúčastnilo se ho 95 žáků 6. až 9. tříd vybraných škol. Hlavním cílem výzkumu bylo rozpoznat rizikové chování českých pubescentů v rámci sextingu.

Primárně bylo potřeba zjistit, jak jsou žáci informováni o sextingu, či s ním mají nějaké zkušenosti. Bylo zkoumáno, jestli někomu poslali své intimní materiály, případně zda jsou tyto materiály zveřejněny na internetu.

Rovněž bylo ověřováno, zda a jak často využívají aplikace za účelem realizace videohovoru se sexuálním podtextem nebo se záměrem sdílení intimních materiálů.

Šetření také prověřovalo, jak jsou respondenti obeznámeni s prevencí a riziky sextingu a jaký mají názor na jeho trestnost.

6.2. Charakteristika nástroje

Pro svůj výzkum jsem zvolila metodu dotazníku, který se vyplňuje online. Dotazník obsahuje 26 otázek, z nichž je 16 otázek uzavřených a 10 polouzavřených. Struktura dotazníku vypadá následovně:

V úvodu jsem požádala respondenty o pravdivé vyplnění dotazníku, které je anonymní. Vysvětlila jsem jim, že se dotazník týká mé bakalářské práce a stručně jsem objasnila pojem sexting. Rovněž jsem předem poděkovala respondentům za jejich spolupráci.

V další části jsou již konkrétní otázky, které jsou buď uzavřené nebo polouzavřené. Čtrnáct otázek poskytuje pouze uzavřené odpovědi, u kterých lze označit pouze jedna odpověď. Jsou to tedy odpovědi typu *Ano – Ne* (případně navíc možnost *Nevím*), *Muž – Žena* apod. Dvě otázky jsou rovněž uzavřené, ale respondenti odpovídají na škále odpovědí, např.: *Velmi často 1–2–3–4–5 Nikdy*. Zbýlých 10 odpovědí je polouzavřených. Tyto odpovědi můžeme dále rozdělit na výběrové a výčtové otázky s textovou odpovědí. U výběrových otázek lze označit pouze jednu

odpověď, ale při označení odpovědi „Ano“ je respondent nucen rozšířit odpověď vlastními slovy. Výčtové otázky nabízí nejen možnost označit více odpovědí ale i možnost vložit vlastní odpověď. V dotazníku jsou 3 výběrové a 7 výčtových otázek.

Všechny otázky jsou konstruovány tak, aby žákům dávaly smysl ihned po přečtení a nedocházelo k možnosti dvojí interpretace. Některé otázky jsou doplněny o vysvětlivku, aby se zajistilo jejich správné pochopení.

6.3.Charakteristika respondentů

Jelikož se bakalářská práce zabývá rizikovým chováním v populaci českých pubescentů, vybrala jsem pro svůj výzkum respondenty ve věku v rozmezí 11 až 15 let, tedy žáky 2. stupně základních škol a jim odpovídajícím ročníkům víceletého gymnázia. Oslovila jsem následující školy z Pardubického kraje: Základní škola Na Lukách Polička, Základní škola Vítějeves, Základní škola Brněnec a Gymnázium Svitavy.

6.4.Stanovení výzkumných otázek

Pro svůj výzkum jsem stanovila jednu hlavní výzkumnou otázku a dvě vedlejší. Hlavní otázka zní: „Většina žáků nezná pojem sexting“. První vedlejší otázka je: „Pokud žáci provozují sexting, používají k tomu především Facebook nebo Messenger“. Druhá vedlejší otázka je: „Většina žáků neví o prevenci sextingu“.

6.5.Výsledky výzkumu

Otázka č. 1:

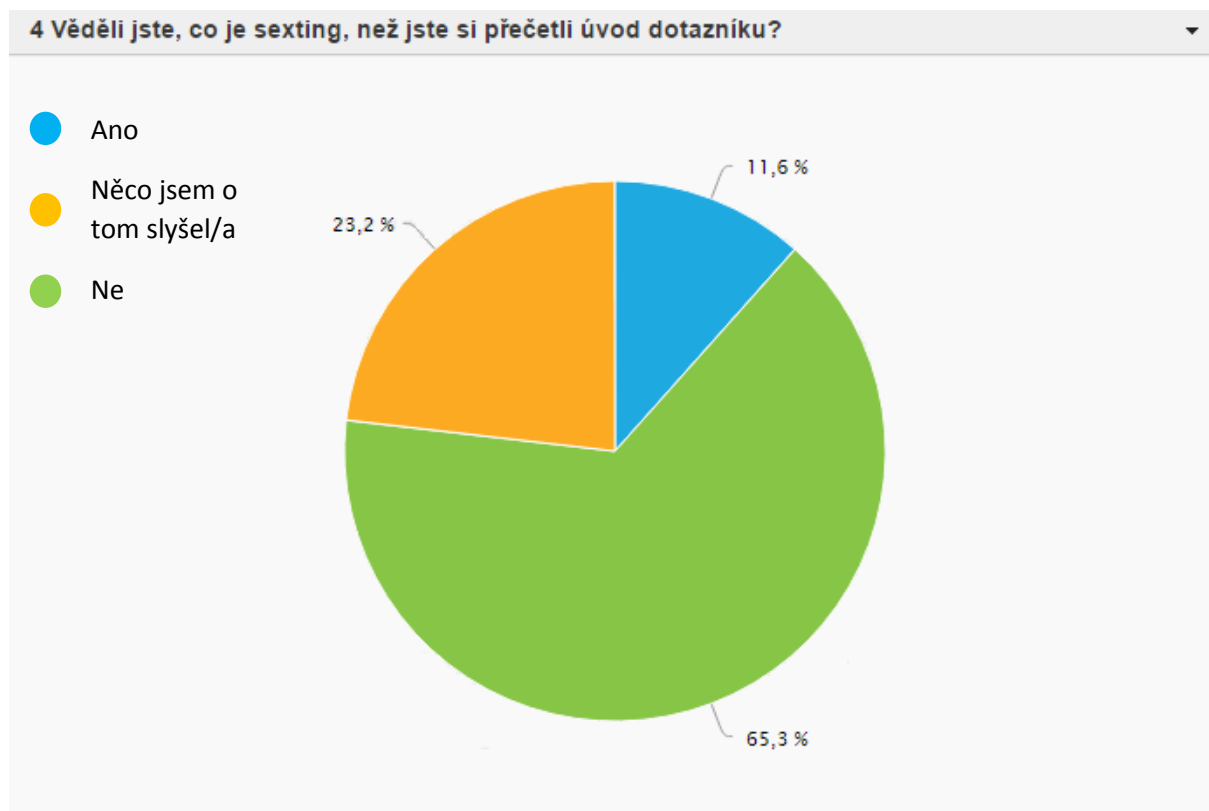
První otázka zkoumá pohlaví respondentů. Dotazovaných žáků bylo celkem 95, z toho 57 ženského a 38 mužského pohlaví. Převodem těchto hodnot na procenta zjistíme, že 60 % respondentů představují dívky a 40 % chlapci.

Otázky č. 2 a 3:

Otázka číslo 2 a 3 zjišťuje, kterou školu a konkrétní třídu žáci navštěvují. Bylo zjištěno, že 41 (43,2 %) respondentů studuje na základní škole, z toho 7 (7,4 %) žáků navštěvuje 6. třídu, 10 (10,5 %) žáků dochází do 7. třídy, 18 (18,9 %) žáků chodí do 8. ročníku a v 9. ročníku je 6 (6,3 %) respondentů. Na gymnáziu studuje 54 (56,8 %) respondentů, z toho 27 (28,4 %) žáků navštěvuje Sekundu (7. třídu), 1 (1,1 %) žákyně dochází do Tercie (8. třídy), 26 (27,4 %) žáků chodí do Kvarty (8. ročníku).

Otázka č. 4:

Odpovědi na čtvrtou otázku informují o tom, zda žáci znali pojem sexting dříve, než se o něm dozvěděli v úvodu dotazníku. Celkem pojem znalo 11 (11,6 %) žáků, 22 (23,2 %) o tom něco slyšelo a 62 (65,3 %) pojem vůbec neznalo. Znalost pojmu je zobrazena v následujícím grafu.

Graf č.1: Znalost pojmu sexting mezi respondenty, n = 95

Otázky č. 5-7:

Otázky číslo 5 až 7 vymezují, kolik respondentů v rámci partnerského nebo jiného vztahu komunikuje o intimnostech a jak často si žáci vyměňují intimní materiály.

Bylo zjištěno, že 10 (10,5 %) respondentů nemá partnerský vztah, ale přesto o intimnostech komunikují, 2 (2,1 %) z nich si také vyměňují intimní materiály velmi často, další 2 (2,1 %) občas a 1 (1,1 %) výjimečně. Zbýlých 5 (5,3 %) respondentů si nevyměňují intimní materiály.

O intimnostech rovněž komunikuje 6 (6,3 %) respondentů, kteří jsou v partnerském vztahu, 2 (2,1 %) z nich si výjimečně vyměňují intimní materiály, ostatní si tyto materiály nevyměňují.

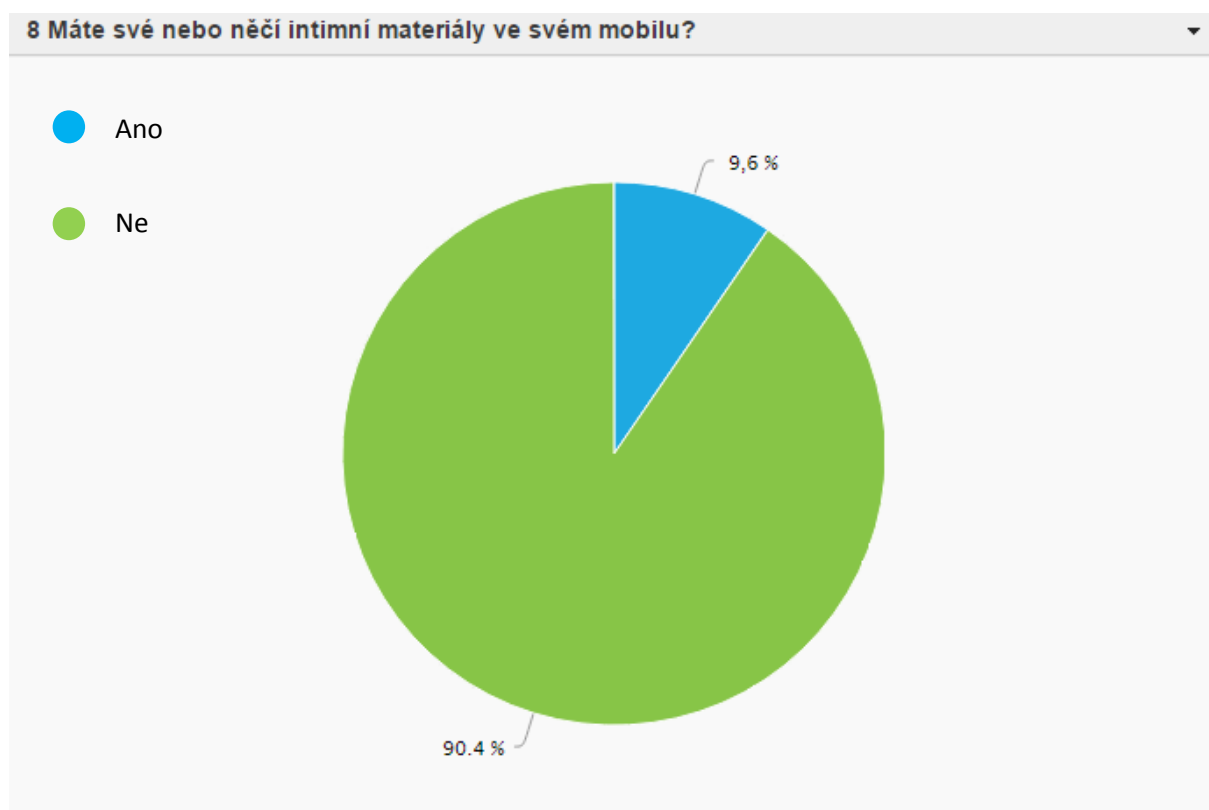
Jeden respondent (1,1 %) si partnerským vztahem není zcela jist, avšak o intimních věcech se baví a velmi často si také s někým vyměňuje své intimní materiály.

Partnerským vztahem si nebylo jisto celkem 11 (11,6 %) respondentů, 10 (10,5 %) z nich se o intimnostech nebaví a 9 z 10 respondentů si ani nevyměňuje intimní materiály. Dále o intimních záležitostech nekomunikují a ani si nevyměňují intimní materiály 3 (3,2 %) respondenti, ačkoliv mají partnerský vztah.

Zbýlých 65 (68,4 %) respondentů nemá partnerský vztah a ani o intimnostech nekomunikují. Jeden (1,1 %) z nich však odpověděl, že občas si s někým vyměňuje intimní materiály, a 4 (4,2 %) z nich si tyto materiály vyměňuje zřídka. Ostatní si tyto materiály nevyměňují.

Otázka č. 8 a 9:

Tyto otázky ověřují, kolik respondentů má nějaké intimní materiály ve svém mobilu, případně zda mají své intimní materiály na internetu. Většina žáků (90,4 %) odpověděla, že nemá své intimní materiály na internetu ani žádné jiné ve svém mobilním telefonu. Přesto 9 (9,6 %) žáků odpovědělo, že mají ve svém mobilu nějaké intimní materiály.

Graf č. 2: Uchovávání intimních materiálů v mobilních telefonech, n = 95

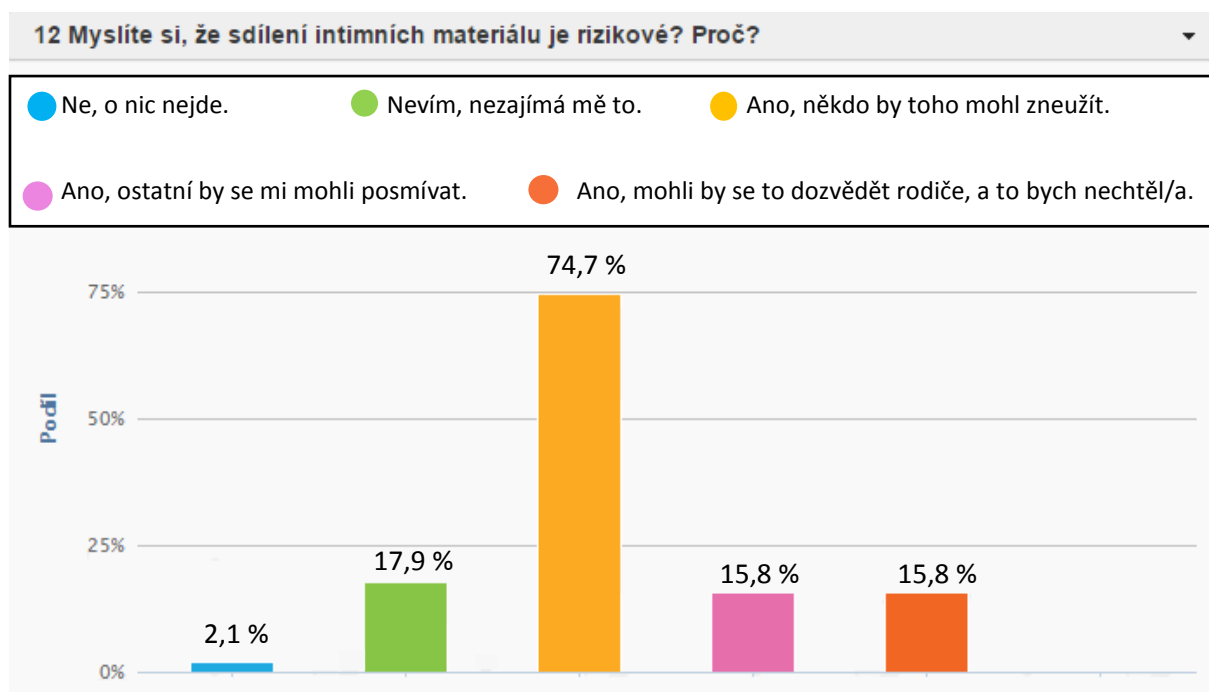
Na otázku zjišťující, zda žáci mají svůj intimní materiál na internetu, odpověděli 4 (4,2 %) žáci, že netuší. Ostatní si byli jisti, že jejich intimní materiál nekoluje internetem.

Otázky č. 10 až 13:

Otázky 10 až 13 se zabývají problematikou posílání a sdílení intimních materiálů. Většina respondentů (95,8 %) neposílá ani nesdílí své intimní materiály. Pouze 2 (2,1 %) respondenti označili, že poslali své intimní fotografie, neboť od dotyčného rovněž dostali takový materiál. Další 2 (2,1 %) respondenti jednou poslali svou intimní fotku. Jeden (1,1 %) respondent dokonce uvedl, že jednou sdílel vlastní intimní materiál.

Někteří respondenti (2,1 %) uvedli, že byl na internetu zveřejněn jejich intimní materiál, aniž by s tím sami souhlasili.

Následující graf zobrazuje názory žáků na rizikovost sextingu.

Graf č. 3: Rizika sdílení intimních materiálů, n = 95 (celkový počet odpovědí = 120)

Otázka číslo 12 dovolovala respondentům označit více odpovědí. Nejvíce (74,7 %) žáci označovali, že je sdílení intimních materiálů rizikové z důvodu možnosti zneužití. Zajímavé je, že mezi respondenty uvědomující si rizika jsou také ti, kteří poslali nebo sdíleli vlastní intimní materiály. Naopak 2 (2,1 %) respondenti, kteří ani neposlali ani nesdíleli vlastní intimní materiály, nepovažují tento problém za rizikový. Dohromady 15 (15,8 %) žáků vidí riziko sdílení těchto materiálů v možnosti posměchu. Stejně množství respondentů za riziko označilo, že by se to mohli dozvědět rodiče. Celkem 17 (17,9 %) respondentů rizikovost problému nezajímá.

Tyto otázky zkoumají, zda a jak často respondenti užívají Skype či jiné aplikace za účelem uskutečnění intimního videohovoru. Bylo zjištěno, že 6 (6,3 %) respondentů užívá aplikace za tímto účelem. Jeden (1,1 %) z nich uvedl, že tyto aplikace užívá za účelem intimního videohovoru velmi často, jiný respondent je užívá jen někdy. Další 2 (2,1 %) z nich odpověděli, že se věnují těmto aktivitám výjimečně. Zbýlých 91 (95,8 %) respondentů nepoužívá aplikace za účelem intimností.

Otázky 18 až 20:

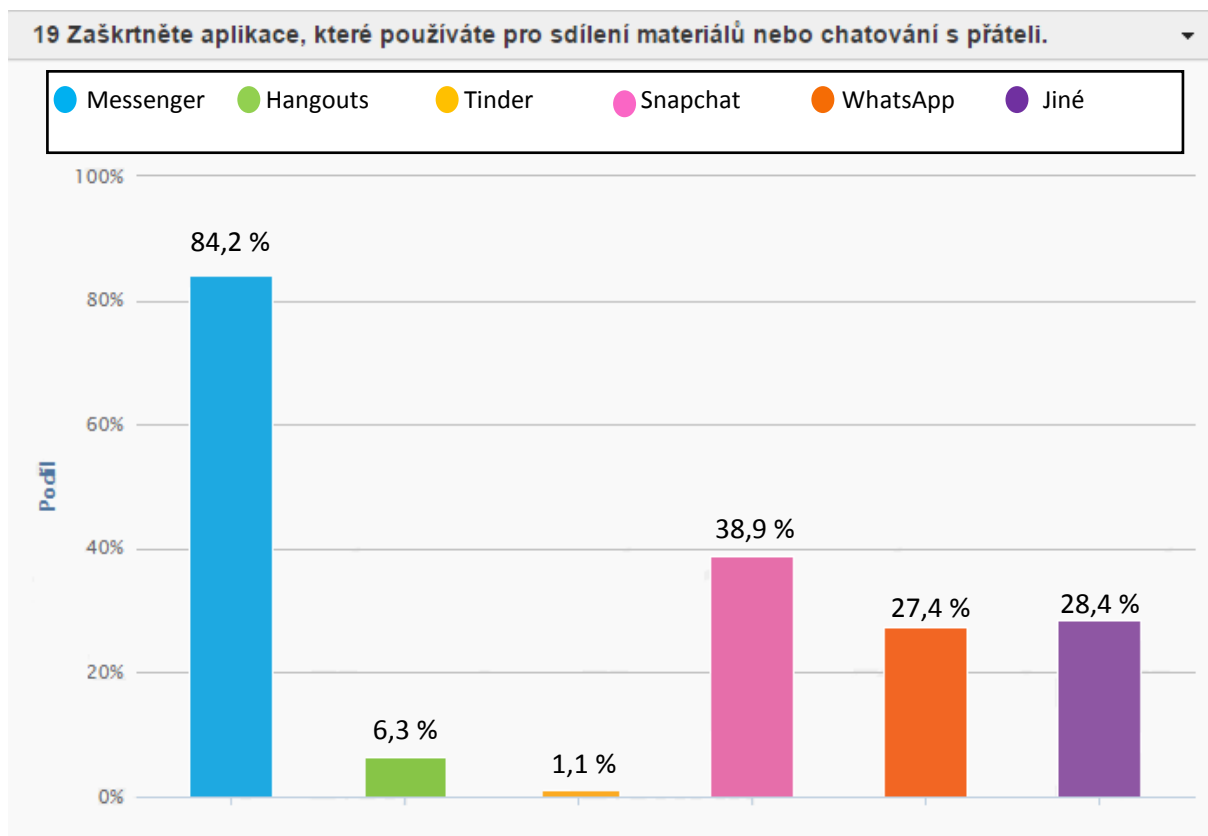
Otázky jsou zaměřeny na nástroje, díky kterým může docházet k sextingu. Dále je zkoumáno, zda respondenti tyto nástroje využívají ke sdílení svých intimních materiálů.

Následující tabulka a graf zaznamenává, kde mají žáci založen svůj účet a jaké aplikace užívají pro chatování nebo sdílení.

Kde máte založen svůj účet?	Responzí	Relativní četnost
Facebook	78	82,1 %
Gmail	62	65,3 %
Seznam	58	61,1 %
Google+	36	37,9 %
Jiné...	33	34,7 %
Twitter	13	13,7 %
Lidé.cz	1	1,1 %
Badoo	0	0 %
MySpace	0	0 %

Tabulka č. 1: Uživatelské účty respondentů, n = 95 (celkový počet odpovědí = 223)

Nejvíce (82,1 %) žáci používají sociální síť Facebook, Gmail a Seznam. Dále užívají Google+ a Twitter. Mezi odpověďmi, které uvedli sami respondenti, bylo například: Instagram (16krát), Skype (8krát), Wattpad (3krát), Tumblr (2krát), Youtube (2krát), Twitch (2krát), Steam (2krát), YouNow, Reddit a další.

Graf č. 5: Četnost užívání aplikací pro sdílení materiálů nebo chat, n = 95 (celkový počet odpovědí = 177)

Pro chatování nebo sdílení materiálů žáci užívají nejčastěji Messenger. Dále užívají také Snapchat, Whatsapp a Hangouts. Mezi odpověďmi, které uvedli sami respondenti, bylo například: Instagram (9krát), žádná (7krát), Skype (5krát), Viber (3krát), Palringo, Teamspeak a další.

Dále bylo zjištěno, že 2,1 % respondentů užívá aplikace Messenger a Snapchat za účelem sdílení svých intimních materiálů.

Otázky č. 21, 22 a 26:

V těchto otázkách se budeme zabývat informovaností žáků o prevenci sextingu. Otázky 21 a 22 zní: „Měli jste ve škole nějaký seminář na prevenci sextingu?“ a „Bavili jste se o sextingu s vaším učitelem?“.

Na první otázku odpovědělo 24 (25,3 %) respondentů kladně a 59 (62,1 %) záporně. Celkem 12 (12,6 %) respondentů nevědělo, zda takový seminář proběhl.

U druhé otázky bylo 13 (13,7 %) responzí kladných a 69 (72,6 %) záporných. Zbýlých 13 (13,7 %) respondentů si nebylo jisto, zda komunikace o sextingu s učitelem proběhla.

Shrnutí těchto dvou otázek bylo zaznamenáno do tabulky 2.

Bavili jste se o sextingu s vaším učitelem?	NE	NEVÍM	ANO
Měli jste ve škole nějaký seminář na prevenci sextingu?			
NE	53	4	2
NEVÍM	7	3	2
ANO	9	6	9

Tabulka č. 2: Informovanost žáků o sextingu ve školním prostředí, n = 95

O sextingu bylo informováno prostřednictvím semináře i debatou s učitelem 9 (9,5 %) respondentů. Dalších 9 (9,5 %) mělo seminář o sextingu, avšak téma s učitelem nebylo prodiskutováno. Naopak 2 (2,1 %) respondenti označili, že k debatě s učitelem došlo, avšak seminář neproběhl. Celkem 6 (6,3 %) žáků bylo poučeno prostřednictvím semináře, ale informovaností učitelem si nebylo jisto. A naopak 2 (2,1 %) žáci byli obeznámeni o sextingu debatou s učitelem, avšak seminářem si nebyli jisti.

Ani seminářem ani učitelem nebylo o sextingu poučeno až 53 (55,8 %) respondentů a 3 (3,2 %) žáci si nebyli jisti. Dalších 7 (7,4 %) žáků si nebylo jisto, zda proběhl seminář o sextingu, ale s učitelem o tématu se nediskutovalo. Poslední 4 (4,2 %) žáci uvedli, že neví o debatě s učitelem, ale seminář o sextingu nebyl uskutečněn.

Pozoruhodné je, že celkem 28 (29,5 %) respondentů bylo informováno o sextingu prostřednictvím učitele nebo semináře, avšak u čtvrté otázky odpovědělo až 33 (34,7 %) žáků, že pojem sexting znalo nebo alespoň o tom slyšelo dříve, než se o tom dozvědělo v úvodu dotazníku. Z toho vyplývá, že 5 (5,3 %) respondentů se mohlo o sextingu dozvědět ještě jinou formou.

Otázka č. 26 zjišťuje, zda žáci znají konkrétní preventivní programy pomáhající obětem sextingu. Zde bylo prokázáno, že až 98,9 % žáků nezná žádné preventivní programy. Jeden žák uvedl jako prevenci odstranění elektroniky a vypnutí Wi-Fi.

Otázky č. 23 až 25:

Otázky ověřují názory žáků na trestnost sextingu a zjišťují, zda žáci znají konkrétní případ sextingu. Až 27 (28,4 %) respondentů uvedlo, že zná konkrétní případ sextingu, který měl negativní dopad. Zbylých 68 responzí bylo záporných.

U otázek 24 a 25 měli respondenti možnost označit více odpovědí. Záznam těchto odpovědí lze vidět v tabulkách č. 3 a 4.

Myslíte si, že by měl být sexting trestný?	Responzí	Relativní četnost
Ano:	62	65,3 %
- Měl by se veřejně omluvit.	29	30,9 %
- Měl by zaplatit odškodné.	24	25,5 %
- Viník by měl být potrestán vězením.	23	24,5 %
- Měl by to odčinit veřejně prospěšnými pracemi.	13	13,8 %
- Měl by být veřejně zesměšněn.	9	9,6 %
Nemyslím si, že by měl být trestný.	31	33,0 %
Jiný...	2	2,1 %

Tabulka č. 3: Trestnost sextingu, n = 95 (celkový počet odpovědí = 131)

Podle většiny (65,3 %) žáků by sexting měl být trestný. Nejčastěji žáci uváděli, že by viníka potrestali veřejnou omluvou (30,9 %), zaplacením odškodného (25,5 %) nebo dokonce odnětím svobody (24,5). Žáci také uváděli jako trest veřejně prospěšné práce (13,8 %) a veřejné zesměšnění (9,6 %).

Přestože většina respondentů považuje sexting za trestný čin, bylo zaznamenáno, že až 33 % respondentů nepovažuje sexting za trestný.

Dva (2,1 %) respondenti měli vlastní variantu odpovědi. Jeden respondent napsal, že by si viník měl sám uvědomit, co dělá. Dotyčný zároveň označil, že by se viník měl veřejně omluvit, nebo by mu měly být nařízeny veřejně prospěšné práce. Druhý respondent se vyjádřil větou: „*Taky nedáváte trest za porno, tak ne*“.

Kdo by podle vás měl být potrestán za sexting?	Responzí	Relativní četnost
Ten, kdo šířil intimní materiál někoho jiného.	65	68,4 %
Ten, kdo šířil intimní materiál někoho nezletilého.	57	60 %

Kdo by podle vás měl být potrestán za sexting?	Responzí	Relativní četnost
Ten, kdo poslal vlastní intimní materiál někomu nezletilému.	35	36,8 %
Ten, kdo poslal vlastní intimní materiál a je nezletilý.	22	23,2 %
Ten, kdo sdílel vlastní intimní materiál a je nezletilý.	18	18,9 %
Nikdo.	13	13,7 %
Jiná...	8	8,4 %
Ten, kdo poslal vlastní intimní materiál.	7	7,4 %
Ten, kdo sdílel vlastní intimní materiál.	5	5,3 %

Tabulka č. 4: Viník sextingu, n = 95 (celkový počet odpovědí = 230)

Na 25. otázku žáci nejčastěji (68,4 %) odpovídali, že za provozování sextingu by měl být potrestán ten, kdo šířil intimní materiál kohokoli jiného, ať už zletilého či nezletilého. Nejméně respondentů (5,3 %) se domnívá, že by měl být potrestán ten, kdo sdílel vlastní intimní materiál. U odpovědi „Jiná...“ žáci uváděli následující odpovědi: „nevím“ (2x), „všichni“, „jen ten, kdo chce ty fotky i sex s osobou“ nebo „úchyl“.

Ačkoli 27 (28,4 %) respondentů zná konkrétní případ sextingu s negativním dopadem, až 15 (15,8 %) z nich označilo, že by sexting neměl být trestný. Z těchto 15 respondentů si 5 (5,3 %) dále myslí, že by nikdo neměl být za sexting potrestán. 7 (7,4 %) z těchto 15 respondentů uvedlo, že by měl být potrestán ten, kdo šířil intimní materiál kohokoli jiného, ať už nezletilého či zletilého. Další 3 (3,2 %) z nich si myslí, že by měl být potrestán ten, kdo šířil intimní materiál pouze někoho nezletilého.

Celkové vyhodnocení

Všechny výzkumné otázky byly potvrzeny. Většina žáků opravdu netuší, co pojem sexting znamená, a nezná ani preventivní programy na podporu obětem sextingu. Přesto až 34,8 % respondentů je o pojmu více či méně informováno. Ve školním prostředí bylo o sextingu informováno 29,5 % respondentů.

Celkem 9,6 % žáků uchovává intimní materiály ve svém mobilu a 4,2 % nevyklučují možnost kolování svých intimních materiálů na internetu. Čtyři žáci (4,2 %) si posílají intimní materiály,

2 z nich navštěvují stejnou třídu a uskutečňují tak prostřednictvím aplikací Messenger a Snapchat. Další 2 (2,1 %) respondenti, kteří se znají z reálného světa, utvořili skupinovou fotografii se sexuálním podtextem. Oba jsou mužského pohlaví. Jeden z nich rovněž využívá aplikace pro uskutečnění intimního videohovoru. S tímto respondentem je celkem šest (6,3 %) žáků, kteří si vyzkoušeli videohovor se sexuálním podtextem.

I přes tyto zkušenosti si všichni žáci až na 2 výjimky uvědomují rizika sdílení intimních materiálů. Všechny tyto aktivity byly zaznamenány především u žáků gymnázia. Většina z nich však také potvrdila, že o sextingu byla informována ve školním prostředí. Sexting byl vyzkoumán rovněž u žáků základních škol, avšak nebyl tak markantní jako u žáků gymnázia.

Otázka trestnosti je mezi žáky velmi rozporuplná. Nejvíce žáků si myslí, že by sexting měl být považován za trestný čin. Jednotlivé odpovědi konkrétních trestů označili téměř rovnoměrně. Avšak poměrně velká skupina žáků (31 z 95) si myslí, že by sexting neměl být považován za trestný čin. Markantní počet žáků dává sexting za vinu těm, kteří veřejně sdílí cizí intimní materiál. Třináct žáků by neobvinilo nikoho.

Závěr

Informační a komunikační technologie obklopují nejen svět dospělých, ale také děti a mladistvých, kteří mohou být snadno ovlivněni nebo dokonce zneužiti. Toto riziko si bohužel málokdo uvědomuje. Proto jsem se ve své práci snažila objasnit pojem sexting se všemi náležitostmi, úskalími a důsledky.

Cílem bakalářské práce bylo zobrazit a vyhodnotit, jak se projevuje rizikové chování žáků druhého stupně základních škol v online prostředí. Bylo prokázáno, že většina žáků není obeznámena s pojmem sexting. Přestože někteří žáci byli o sextingu informováni, nikdo z nich nezná konkrétní preventivní programy.

Rizika sextingu si žáci uvědomují. Výzkum však prokázal, že navzdory těmto vědomostem, někteří žáci sexting provozují, ať už posíláním nebo sdílením intimních materiálů pomocí mobilního telefonu, aplikací a internetu. Dokonce si až třetina žáků myslí, že by sexting neměl být trestným činem.

V komparaci svého výzkumu s výzkumem projektu E-Bezpečí z roku 2017 zmíněného ve 4. kapitole mohu potvrdit, že mého výzkumu se zúčastnilo mnohem méně respondentů, než v projektu E-Bezpečí. Přesto se i v mém výzkumu podařilo objevit známky sextingu. Zjistila jsem, že 10 % respondentů minimálně jednou odeslalo někomu své intimní materiály. Projekt E-Bezpečí zaznamenal podobnou hodnotu (11,85 %) takto jednajících respondentů. Takovýto dokument umístilo na internet 7,57 % dotazovaných ve výzkumu E-Bezpečí. V mém výzkumu tak provedl pouze 1 respondent, avšak 4,2 % respondentů si nebylo jisto, zda se jejich intimní materiál nemůže nacházet na internetu. Rizika sextingu si uvědomovalo 77,50 % respondentů v rámci výzkumu E-Bezpečí a 84,17 % v mém výzkumu.

Na základě teoretických poznatků i výzkumu si dovoluji tvrdit, že povědomí českých pubescentů o riziku a prevenci sextingu je zatím nedostačující. Bylo by vhodné rozšířit znalosti žáků o pojem sexting a s ním související fakta, neboť se jedná o velmi závažné téma, se kterým si většina mladých lidí neumí poradit. Vhodné by bylo zařadit osvětu ve formě povinných přednášek určených pro druhý stupeň základních škol. Pouze mladí lidé, kteří budou dostatečně informováni a upozorněni na hrozící nebezpečí v oblasti sextingu, si mohou v dané situaci poradit.

Přílohy

Dotazník:

Sexting jako riziková komunikace v populaci českých pubescentů

Vážení respondenti, vážené respondentky,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění mého dotazníku, který poslouží jako podklad pro bakalářskou práci na téma: „Sexting jako riziková komunikace v populaci českých pubescentů“. Pro ty, kteří neví, co je sexting, přidávám krátkou podstatu tohoto problému: Sexting je rozesílání intimních materiálů (textové zprávy, fotografie, videa se sexuálním obsahem), ke kterému dochází prostřednictvím internetu a jiných virtuálních elektronických médií.

Dovoluji si Vás rovněž požádat o co nejpřesnější a pravdivé vyplnění dotazníku. Účast ve výzkumu je anonymní.

Předem děkuji za spolupráci.

1. Jakého jste pohlaví?

- a. Muž
- b. Žena

2. Do jaké školy chodíte?

- a. ZŠ Víceleté
- b. Gymnázium
- c. Speciální ZŠ

3. Do které třídy chodíte?

- a. 6.
- b. 7.
- c. 8.
- d. 9.
- e. Prima
- f. Sekunda
- g. Tercie
- h. Kvarta

4. Věděli jste, co je sexting, než jste si přečetli úvod dotazníku?

- a. Ano.
- b. Ne.
- c. Něco jsem o tom slyšel/a.

5. Máte partnerský vztah?

- a. Ano.
- b. Ne.
- c. Nevím, je to složité.

6. Bavíte se nebo si píšete s partnerem/partnerkou o intimitě?

Nápověda k otázce: Pokud jste v předchozí otázce zaškrtnuli "Ne.", odpovězte, zda se s kýmkoli jiným bavíte nebo si píšete o intimních věcech.

- a. Ano.
- b. Ne.

7. Jak často si vyměňujete intimní materiály s partnerem/partnerkou, případně s někým jiným?

Nápověda k otázce: Na škále zaškrtněte, jak často se věnujete této aktivitě.

Velmi často 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Nikdy

8. Máte své nebo něčí intimní materiály ve svém mobilu?

- a. Ano.
- b. Ne.

9. Máte na internetu své intimní materiály?

Nápověda k otázce: Fotky, videa...

- a. Ano.
- b. Ne.
- c. Nevím.

10. Posíláte někomu své intimní fotky? Pokud ano, proč?

Nápověda k otázce: U odpovědi "Jiný důvod..." napište prosím důvod, proč posíláte své intimní materiály. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Neposílám své intimní fotky.
- b. Jednou jsem ji poslal/a.
- c. Ano posílám, je to zábava.
- d. Ano, kamarád/ka mi ji taky poslal/a.
- e. Jiný důvod...

11. Sdílíte své intimní materiály? Proč?

Nápověda k otázce: U odpovědi "Jiný důvod..." napište prosím důvod, proč sdílíte své intimní materiály. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Nesdílím své intimní materiály, je to blbost.
- b. Jednou jsem své materiály sdílel/a.
- c. Sdílím své fotky, je to zábava. Sdílím, protože to ostatní dělají taky.
- d. Mám tak hodně "lajků" na sociální síti.
- e. Chci se zviditelnit. Myslím, že mi to pomůže ke kariéře (například v modelingu).
- f. Jiný důvod...

12. Myslíte si, že sdílení intimních materiálů je rizikové? Proč?

Nápověda k otázce: U odpovědi "Jiný důvod...", napište prosím důvod, proč je podle vás sdílení intimních materiálů rizikové. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Ne, o nic nejde.
- b. Nevím, nezajímá mě to.
- c. Ano, někdo by toho mohl zneužít.
- d. Ano, ostatní by se mi mohli posmívat.
- e. Ano, mohli by se to dozvědět rodiče, a to bych nechtěl/a.
- f. Jiný důvod...

13. Stalo se vám, že někdo zveřejnil vaši intimní fotografii (případně video) bez vašeho souhlasu?

- a. Ano.
- b. Ne.

14. Zkoušeli jste někdy utvořit skupinovou fotografii se sexuálním obsahem?

- a. Ano, vícekrát.
- b. Ano, jednou.
- c. Ještě ne, ale chtěl/a bych to zkusit.
- d. Nikdy.

15. Byli byste ochotni poslat své intimní materiály za peníze?

Nápověda k otázce: Pokud ano, napište prosím částku, za kolik Kč byste poslali své intimní materiály.

- a. Ne.
- b. Ano.

16. Používáte Skype nebo jiné aplikace pro uskutečnění intimního videohovoru?

- a. Ano.
- b. Ne.

17. Jak často uskutečňujete intimní videohovor?

Nápověda k otázce: Naškále zaškrtněte, jak často se věnujete této aktivitě.

Velmi často 1 – 2 – 3 – 4 – 5 Nikdy

18. Zaškrtněte, kde máte založený svůj účet.

Nápověda k otázce: U odpovědi "Jiné..." prosím napište, kde máte založený účet. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Facebook
- b. MySpace
- c. Twitter
- d. Badoo
- e. Lidé.cz
- f. Seznam
- g. Gmail Google+
- h. Jiné...

19. Zaškrtněte aplikace, které používáte pro sdílení materiálů nebo chatování s přáteli.

Nápověda k otázce: U poslední odpovědi napište prosím, jakou jinou aplikaci používáte. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Messenger
- b. Hangouts
- c. Tinder
- d. Snapchat
- e. Whatsapp
- f. Jiná...

20. Sdílíte své intimní materiály prostřednictvím některé z předchozích služeb (sociální sítě, aplikace, online seznamky...)?

Nápověda k otázce: Pokud ano, napište prosím, na které.

- a. Ne.
- b. Ano.

21. Měli jste ve škole nějaký seminář na prevenci sextingu?

- a. Ano.
- b. Ne.
- c. Nevím.

22. Bavili jste se o sextingu s vaším učitelem?

- a. Ano.
- b. Ne.
- c. Nevím.

23. Znáte nějaký konkrétní příklad sextingu z vašeho okolí, který měl negativní dopad?

Nápověda k otázce: Oběť sextingu byla šikanována, ponížena, nebo dokonce následkem sextingu zemřela.

- a. Ano.
- b. Ne.

24. Myslíte si, že by měl být sexting trestný? Pokud ano, jaký trest byste stanovili viníkovi?

Nápověda k otázce: U odpovědi "Jiný..." prosím napište, jaký jiný trest byste stanovili viníkovi. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Nemyslím si, že by měl být trestný.
- b. Ano, viník by měl být potrestán vězením.
- c. Ano, měl by to odčinit veřejně prospěšnými pracemi.
- d. Ano, měl by se veřejně omluvit.
- e. Ano, měl by být veřejně zesměšněn.
- f. Ano, měl by zaplatit odškodné.
- g. Jiný...

25. Kdo by podle vás měl být potrestán za sexting?

Nápověda k otázce: U odpovědi "Jiná odpověď..." prosím napište, kdo by podle vás měl být potrestán za sexting. U této otázky můžete zaškrtnout více odpovědí.

- a. Nikdo.
- b. Ten, kdo šířil intimní materiál někoho jiného.
- c. Ten, kdo šířil intimní materiál někoho nezletilého.
- d. Ten, kdo sdílel vlastní intimní materiál.
- e. Ten, kdo sdílel vlastní intimní materiál a je nezletilý.
- f. Ten, kdo poslal vlastní intimní materiál.
- g. Ten, kdo poslal vlastní intimní materiál a je nezletilý.
- h. Ten, kdo poslal vlastní intimní materiál někomu nezletilému.
- i. Jiná odpověď...

26. Znáte konkrétní preventivní programy, které pomáhají obětem sextingu?

Nápověda k otázce: Pokud ano, napište prosím jaké.

- a. Ne.
- b. Ano

Seznam použitých zdrojů

Badoo [online]. Badoo Trading Limited, 2017 [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: www.badoo.com

Bílý kruh bezpečí [online]. Praha: Bílý kruh bezpečí, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: www.bkb.cz

Challenge. *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge (United Kingdom): Cambridge University Press, 2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/challenge>

Cyberbullying. *Ditch the Label* [online]. England: Ditch the Label, 2017 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <https://www.ditchthelabel.org/cyberbullying/?gclid=CICekKb439ICFViMGQodNp0Atw>

Dětské krizové centrum [online]. Praha: Dětské krizové centrum, 2015 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.ditekrize.cz/>

DIVÍNOVÁ, Radana. *Cybersex: forma internetové komunikace*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-725-4636-8.

Donaha: Výzva pro odvážlivce je hitem!. *TN.cz* [online]. Praha: TV Nova, 2016 [cit. 2017-03-18]. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/donaha-vyzva-pro-odvazlivce-hitem-staci-prst-mobil-a-zrcadlo.html>

E-Bezpečí [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/>

Facebook [online]. Facebook, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: www.facebook.com

GEISSELOVÁ, Eli. *Mít přehled: průvodce informačními a poradenskými službami pro mládež v ČR*. Praha: Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2012. ISBN 978-80-87449-02-8.

Google Hangouts [online]. Google, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://hangouts.google.com/?hl=cs>

Have You Heard about the "Ice Bucket Challenge?". *The ALS Association* [online]. Washington DC: The ALS Association, 2016 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: <http://www.alsa.org/news/archive/ice-bucket-challenge.html>

HOLLÁ, Katarína. *Kyberšikana*. 1. vyd. Bratislava: IRIS, 2013. ISBN 978-80-8153-011-1.

TERNOVSKIY, Andrey. *Chatroulette.com* [online]. Andrey Ternovskiy, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: www.chatroulette.com

ICQ [online]. ICQ, c1998-2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://icq.com/windows/cz>

Instagram [online]. Instagram, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/>

JOLICOEUR, Miranda a Edwin ZEDLEWSKI. Much Ado About Sexting. *National Institute of Justice* [online]. NCRS, 2010 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/230795.pdf>

KNOTOVÁ, Dana. *Školní poradenství*. Praha: Grada, 2014. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4745-022.

KOPECKÝ, Kamil. Co je sexting. *E-Bezpečí* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/sexting/137-154>

KOPECKÝ, Kamil. Výzkum E-Bezpečí 2012 – fakta o sextingu u českých dětí. *E-Bezpečí* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/veda-a-vyzkum/418-sexting2012>.

KOPECKÝ, Kamil. *Rizikové chování studentů Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v prostředí internetu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3858-0.

KOPECKÝ, Kamil a René SZOTKOWSKI. *Nebezpečné komunikační techniky spojené s ICT pro ředitele základních a středních škol*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4555-7.

KOPECKÝ, Kamil. *Kyberšikana a její specifika v prostředí systému primární prevence rizikového chování*. Olomouc, 2017. Habilitační práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

KOŽÍŠEK, Martin. *Seznam se bezpečně* [online]. Praha: Seznam.cz, c1996-2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://www.seznamsebezpecne.cz/>

LETOCHOVÁ, Kateřina. *Sexting a jeho rizika*. Olomouc, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Kamil Kopecký.

Libímseti.cz [online]. Libímseti.cz, c2002-2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://libimseti.cz/>

Linka bezpečí [online]. Praha: Linka bezpečí, 2017 [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://www.linkabezpeci.cz>

Messenger [online]. Facebook, 2016 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://cs-cz.messenger.com/>

MULLER, Mary Margaret. *Jak ochránit děti před pornografií na internetu*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0694-1.

Nebud' obět' [online]. Nebud' obět', c2010-2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://nebudobet.cz/>

NOBullying.com [online]. NOBullying.com, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://nobullying.com/consequences-of-sexting/>

One finger Selfie Challenge. *Twitter* [online]. San Francisco: Twitter, 2017 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://twitter.com/1FingerSelfie>

Poradna E-Bezpečí: Pro oblast rizikového chování na internetu [online]. Olomouc: Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Pdf UP v Olomouci, 2015 [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: www.poradna.e-bezpeci.cz

Posíláš SMS? Vrať se do hrobu. *FreeBit.cz* [online]. Martin Kohout, c2009-2017 [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <https://freebit.cz/instant-messaging-vladne-mobilni-komunikaci/>

Pražské roztahovačky. *EXtra.cz* [online]. Praha: Extra Online Media, 2017 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: <http://www.extra.cz/tema/prazske-roztahovacky>

Prevence kyberšikany [online]. Tereza Ondráčková a Monika Vlachová, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.kybersikana.eu/>

Push to Talk (PTT). *WhatIs.com* [online]. Newton (Massachusetts): Tech Target, c1999-2017 [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://whatis.techtarget.com/definition/Push-to-Talk-PTT>

ROGERS, Vanessa. *Kyberšikana: pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-984-2.

Roztahovacky. In: *Facebook* [online]. Facebook, 2017 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Roztahovacky-847423105335293/?fref=ts>

Roztahovačky, kam se podíváš, aneb dívky se diví, kde vypluly jejich fotky. *Lupa.cz* [online]. Praha: Internet Info, c1998-2017 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/roztahovacky-kam-se-podivas-aneb-devcata-se-divi-kde-se-objevuji-jejich-fotky/>

Sexting.cz [online]. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, c2010-2013 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: www.sexting.cz

Skype [online]. Microsoft, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.skype.com/cs/>.

Snapchat [online]. Los Angeles (Callifornia): Snap, 2017 [cit. 2017-03-17]. Dostupné z: www.snapchat.com

SZOTKOWSKI, René, Kamil KOPECKÝ a Veronika KREJČÍ. *Nebezpečí internetové komunikace IV*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3911-2.

Tinder [online]. Tinder seznamka, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.tinder-seznamka.cz/>

Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: osmé. Praha: Armex Publishing, 2017. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-47-2.

WhatsApp [online]. WhatsApp, 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.whatsapp.com/?l=cs>

Anotace

Jméno a příjmení	Lenka Winterová
Katedra	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce	Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.
Rok obhajoby	2017

Název:	Sexting jako riziková komunikace v populaci českých pubescentů
Název v angličtině:	Sexting as a risk communication in the population of Czech pubescents
Anotace práce:	Cílem práce je analýza rizikového chování v rámci sextingu českých pubescentů. Nejprve bude vysvětlen pojem sexting, jeho rizika a prevence. Následně budou dotazníkovou metodou analyzovány odpovědi náctiletých žáků základních škol.
Klíčová slova:	Sexting, prevence sextingu, rizika sextingu, sexting v České republice, sexting v zahraničí.
Anotace v angličtině:	The aim of this thesis is analysis of a risk behaviour within sexting of the Czech pubescents. Firstly, the concept of sexting will be explained, its risks and prevention. Then, by the questionnaire method, answers of teenage pupils in primary schools will be analysed.
Klíčová slova v angličtině:	Sexting, sexting prevention, risks of sexting, sexting in the Czech Republic, sexting abroad.
Přílohy vázané v práci:	Dotazník
Rozsah práce:	50 stran
Jazyk práce:	Čeština